

[Landbrugsministeren.]

angivne formål af de på specialkontoen i Danmarks Nationalbank efter 31. december 1951 indkommende midler.

Med disse få bemærkninger skal jeg til-lade mig at anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige og hurtige behandling.

Formanden: Dernæst har den højtærede minister for offentlige arbejder ordet for at fremsætte de nu anmeldte lovforslag.

Ministeren for offentlige arbejder (Victor Larsen): Jeg har herved den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om udlån til elektricitetsværker, telefonselskaber, købstadkommunale havne samt til Kjøbenhavns Frihavns-Aktieselskab og Det Danske Luftfartselskab.*

Ved det foreliggende lovforslag disponeres der til formål indenfor ministeriet for offentlige arbejders område over et beløb af 160 mill. kr. af de midler, der i henhold til det af finansministeren fremsatte lovforslag foreslås overført til en særkonto i Danmarks Nationalbank.

Beløbet foreslås i § 1 fordelt med 75 mill. kr. til lån til elektricitetsværkerne, 50 mill. kr. til de koncessionerede telefonselskaber, 20 mill. kr. til Det Danske Luftfartselskab, 10 mill. kr. til Kjøbenhavns Frihavns-Aktieselskab samt 5 mill. kr. til de købstadkommunale havne.

Med hensyn til de nævnte virksomheders fornyelses- og udvidelsesprogrammer kan jeg oplyse følgende:

Der foregår herhjemme til stadighed en meget kraftig stigning i elektricitetsforbruget; det kan således nævnes, at forbruget pr. indbygger i 1950 var dobbelt så stort som forbruget i årene umiddelbart før besættelsen, men dog stadig betydeligt under elektricitetsforbruget i en lang række europæiske lande. Stigningen må i første række tilskrives industriens og landbrugets forøgede krav til levering af elektricitet. Det øgede kraftbehov har gjort det absolut påkrævet at videreføre allerede planlagte eller under udførelse værende arbejder, bestående i anlæg af nye elektricitetsværker, udbygning af allerede eksisterende samt i forbindelse hermed fortsætte arbejdet, bestående i overflytning af elektricitetsproduktionen fra de i stort antal eksisterende udslidte mindre værker til store kraftcentraler.

Til gennemførelse af disse arbejder, der er af allerstørste betydning for udviklingen af landets erhverv og dermed for forøgelse af vareproduktionen, har værkerne et stort

udækket lånebehov for året 1952, men også efter udgangen af året 1952 vil der fortsat være behov for kapital til store udvidelser, idet man må forvente, at elektricitetsforbruget stadig vil stige og dermed øge kravene til produktionsanlæggene.

Forsåvidt angår de koncessionerede telefonselskaber, kan jeg oplyse, at medens Danmark tidligere såvel med hensyn til telefonens udbredelse som med hensyn til dens benyttelse indtog en absolut førerstilling blandt de europæiske nationer, står vi nu langt tilbage ikke blot, når man betragter forholdet mellem telefon- og indbyggerantallet, men også og navnlig med hensyn til den tekniske udbygning. Denne stagnation i telefonudviklingen skyldes dels de gennem de sidste 2 tiår bestående vanskeligheder ved at skaffe de fornødne pengemidler til finansiering af udbygningen, dels de under og efter besættelsen bestående vanskeligheder ved at fremskaffe det fornødne materiel.

Som følge heraf foregår afviklingen af telefontrafikken for langsomt, især er ventetiderne på udenbys samtaler betydelige; endvidere er de tekniske systemer efterhånden blevet gammeldags og urimeligt kostbare at anvende, således at en ombygning til fuldautomatisk system i hvert fald på længere sigt må betragtes som nødvendig, og endelig har det store og stadigt stigende telefonbehov ikke kunnet tilfredsstilles, således at der i øjeblikket henligger 66 000 ukepederede telefonbestillinger ved selskaberne.

For at råde bod på disse for vort erhvervsliv så afgørende mangler ved hele telefontrafikken har selskaberne planlagt en udbygning af det mellembys ledningsnet, som foruden at nedsætte ventetiderne for de fleste strækningers vedkommende vil have afgørende betydning for forsvaret, endvidere gennemførelse af abonnentanlæg og rationalisering af driften, herunder bl. a. indretning af fuldautomatiske centraler til afløsning af forældede centraler, navnlig sådanne centraler, der ikke kan udvides til optagelse af nye abonnenter.

Til realisation af disse arbejder er betydelige kapitaler nødvendige.

Ved den mellem de tre nordiske luftfartselskaber i februar f. a. indgåede aftale om fælles drift af såvel europæisk som interkontinental luftfart foretog man en undersøgelse af, i hvilket omfang man til udvidelse og fornyelse af maskinparken i de nærmest følgende år måtte foretage indkøb af nyt flyvemateriel. Denne undersøgelse gav til resultat, at Scandinavian Airlines System